

Yolande Witman

Winnaar in de categorie 'proefschriften'

Yolande Witman is vorig jaar gepromoveerd aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam op het proefschrift: 'De medicus maatgevend'.

In dit proefschrift behandelt zij een actueel thema en – voor de kwaliteitskunde – zeer relevant thema: de relaties tussen professionals en managers in Universitaire Medische Centra.

Mevrouw Witman is bij uitstek ervaringsdeskundige. Zij is als arts werkzaam geweest en werkt nu als organisatie-adviseur in ziekenhuizen.

In de studie staat het afdelingshoofd centraal: zijn rol wordt belicht vanuit diverse invalshoeken: hij is in de eerste plaats arts - verantwoordelijk voor de patiënt -, maar ook wetenschapper -hoogleraar-, professional -opleider van artsen in zijn afdeling-, collega en leider van de afdeling. Daarnaast is hij vertegenwoordiger van de afdeling naar het ziekenhuismanagement en als zodanig onderdeel van dat management. Juist die laatste rol blijkt een moeilijke te zijn: de arts wint het – bij de onvermijdelijke dilemma's - van de manager.

Voor het analyseren van de rollen binnen de afdeling maakt mevrouw Witman gebruik van het gedachtegoed van de Franse socioloog Bourdieu, waarin termen als habitus en kapitaal centraal staan.

Het begrip habitus -gedrag, karakter- blijkt een overheersende rol te spelen in de relatie tussen de medici in een afdeling; er is sprake van een 'verborgen curriculum', een leerproces waarin de omgangsvormen worden aangeleerd. En dat is toch wat anders dan het actuele competentiedenken waarin vooral aandacht is voor kennis en kunde!

Bij het waarde-oriëntaties van het afdelingshoofd strijden economisch, cultureel en sociaal kapitaal om voorrang.

Mevrouw Witman heeft de lastige theorie van Bourdieu toegankelijk gemaakt en toegepast in haar onderzoek.

De resultaten daarvan zijn neergelegd in een uitstekende dissertatie die prima is opgebouwd en buitengewoon leesbaar is, met name door de citaten uit de interviews en observaties.

Mevrouw Witman reikt instrumenten aan om de kwaliteit van het functioneren van het afdelingshoofd te verhogen en de relaties tussen professionals onderling en met hun managers te verbeteren.

In dit proefschrift wordt gereflecteerd op de rol van de onderzoeker en de theorie van Bourdieu, maar bovenal op de relaties tussen professionals en managers.

De jury beveelt het proefschrift graag aan als verplichte literatuur voor alle ziekenhuizen en medische opleidingen in Nederland, ook voor andere professionele beroepsgroepen waarin de habitus een overheersende rol speelt is dit een belangrijk boek.